Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA
UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Нью Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200
з Нью Йорку (212) 227-5256

РІК LXXXIX. Ч. 219. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 18-го ЛИСТОПАДА 1982 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, NOVEMBER 18, 1982 No. 219. VOL. LXXXIX.

Помер Юрій Лопатинський-Калина

Гантер, Н. Й. — У вівторок, 16-го листопада ц.р., тут увечері помер на удар серця на 76-му році життя, військовий діяч, підполковник УПА Юрій Лопатинський-Калина, голова Об'єднання колишніх вояків УПА, член ЗП УГВР і Дирекції „Прологу", провідник протинімецької та протибольшевицької боротьби ОУН та УПА, в'язень німецьких і концентраційних таборів. Сл. п. Ю. Лопатинський провадив від Головного Штабу УПА переговори з Головним Командуванням польської Крайової Армії (АК) в справі перемир'я та демаркаційної лінії, закінчені договором з 18-го травня 1946 року.

Св. п. Ю. Лопатинський

Батько сл. п. Ю. Лопатинського, покійний о. канонік Дам'ян Лопатинський був парохом Волоської церкви у Львові та головою дирекції Видавничої спілки „Діло" у цьому ж місті.

Панахида за Покійного відбудеться у п'ятницю, 19-го листопада в год. 8-ій вечора, у похоронному заведенні Литвин і Литвин у Юніон, Н.Дж. Похорони в суботу вранці, 20-го цього місяця, з української католицької церкви св. Івана Хрестителя у Нюарку, Н. Дж., на український православний цвинтар св. Андрія в Бавнд Бруку, Н.Дж.

Союзова громада Міллвіллу відзначить 70-річчя 347-го Відділу УНС

Міллвілл, Н.Дж. (Д.Ц.). — У неділю, 28-го листопада ц.р., місцевий 347-ий Відділ УНСоюзу, патроном якого є Товариство „Запорозька Січ", спільним обідом-бенкетом відзначить 70-річчя свого існування й праці для добра членів, а при тому вшанує пам'ять піонерів-основоположників.

Бенкет відбудеться тут у залі Українського Народного Дому при Кармел Ровд в 2-ій год. по полудні. Імпрезу попередять поминальні Панахиди в місцевих українських православній і католицькій церквах негайно після Святих Літургій.

У програмі свята спільний обід, який попередить коктейл, імпрезова частина, читання перших протоколів з-перед 70-ти років, роздача почесних грамот заслуженим членам Відділу й інші несподіванки. Головним промовцем під час цієї ювілейної зустрічі буде головний предсідник УНСоюзу д-р Іван Флис.

Вілдділ 347-ий був заснований 9-го грудня 1912 року з 20-ти членів основоположників, які в більшості були фармерами. Тепер молоде покоління не цікавиться фармерством, бо, одержавши відповідну освіту, працює по своїй професії. Але це не перешкоджає в організаційній праці, доказом чого є те, що Відділ в останніх кількох роках збагатився новими членами і зараз нараховує понад 200.

Управа Відділу, в яку входять Теодор Сущик, голова, Дарія Цапар, секретар, Джералдін Сесок, касир, Катерина Гордон, заступник секретаря, і Сергій Ковальчук, голова Контрольної комісії, докладають усіх зусиль, щоб ця ювілейна імпреза-бенкет були успішними. До участи запрошено в першу чергу, всіх членів Відділу, членів Управи Філя дельфійської Округи і поодиноких відділів, а також представників відділів інших українських братських союзів околиці Міллвіллу.

Округа УНС Лігай Веллі відбуде наради

Джерзі Сити, Н.Дж. — З Організаційного Відділу інформують, що Організаційні наради відділів УНСоюзу Лігайвеллійської Округи відбудуться у неділю, 21-го листопада ц.р., в залі Американсько-Українського Горожанського Клюбу при Мейн вулиці в західньому Істоні, Па. Наради почнуться о 3-ій годині по полудні. Під час нарад будуть обговорені загальні справи цілости УНСоюзу, як також і справи Окружного Комітету, а зокрема присутні нараджуватимуться у справі виконання річної кво ти Округи.

До участи в нарадах запрошені, в першу чергу, усі відділові урядовці, конвенційні делегати, як також і нечлени УНСоюзу.

Під час згаданих нарад Екзекутивний Комітет УНС буде репрезентувати головний організатор Степан Гавриш, а не, як було подано раніше в оголошеннях, головний предсідник д-р Іван Флис, який у цей час буде виконувати інші союзові обов'язки. У нарадах візьме участь також головна радна Анна Гарас.

В. Макаренко приїде до Вінніпегу на відкриття виставки

Вінніпег, Ман. — Володимир Макаренко, широко відомий мистець з України, приїде на відкриття групової виставки „Сучасні мистці з України", яка відбудеться в суботу, 4-го грудня ц.р. в галерії Осередку Української Культури й Освіти у Вінніпегу. У виставці участь беруть недавно прибулі з України мистці Віталій Сазонов, Володимир Стрельніков та Антон Солоруха.

Всі чотири мистці були змушені виїхати з Совєтського Союзу і тепер перебувають у Західній Європі де беруть активну участь у мистецькому світі Франції, Німеччини та Італії. В жовтні цього року відбулася успішна спільна виставка всіх чотирьох мистців в Мецу у Франції. Від 1-го до 28-го листопада така ж виставка проходить в Торонто.

В ЧАСІ СУДОВОЇ РОЗПРАВИ У СПРАВІ залізничної катастрофи, що сталася перед сімома тижнями на центральній залізниці Іллиной, стверджено, що машиніст задрімав на підпитку і його працю у хвилину розбиття залізниці перебрала одна із залізничних урядничок. У висліді катастрофи вантажної залізниці мусіли евакувати населення найближчого містечка тому, що із розбитої залізниці виходили трійливі гази.

В. МАРЧЕНКО ХОЧЕ ВИЇХАТИ ДО ІТАЛІЇ НА ЛІКУВАННЯ

Амстердам (УІС „Смолоскип"). — Шляхами самвидаву сюди дісталася копія листа колишнього українського політв'язня Валерія Марченка з 28-го квітня 1982 року до міністра внутрішніх справ СССР Щелокова, в якому він домагається дозволу виїхати на лікування в Італію, де в нього є особисті приятелі.

В. Марченко народився в 1947 році. За професією він філолог, журналіст і перекладач. Його праці і статті були друковані в київській періодиці, а деякі були поширені в самвидаві. Він відбув 6 років ув'язнення і 2 роки заслання (1973-1981). Тепер живе в Києві. Нижче пубікуємо кілька уривків з його листа:

„Ось вже 20 років, як я хворію хронічним гломерулонефритом. За цей час я випробував різні медпрепарати, лікувався у всіх можливих лікувальнях. Нажаль властивість хвороби така, що вона може розвиватися лише до гіршого. Якщо ви заглянете у звичайний довідник терапевтичного лікаря, то знайдете там і реченець скільки у кращому випадку проживають хворі нефритом — 20-30 років. Виглядає, що так воно і є. Тепер я слабий, скоро втомлююся і простуджуюся. У мене постійні болі голови, бувають нудоти, часті сечеві спуски, набрякає обличчя... Із-за хронічного гломерулонефриту я був визнаний неспосібним до військової служби, діставав відрядження у спеціялізовані санаторії на нирки. Останнбо я звернувся до гомеопатів, але й вони мені мало чим допомогли... Нащастя, у мене в Італії друзі... які запропонували мені безплатне лікування і консультацію..."

Наразі В. Марченкові відмовили виїхати до Італії на лікування.

У Торонто підготовляють великий музичний вечір

Торонто, Онт. — У зв'язку із великим симфонічним концертом української музики, що підготовляється Українською Оперною Гільдою на неділю, 21-го листопада ц.р., організатори влаштовують також передконцертову доповідь у п'ятницю, 19-го листопада. Доповідь виголосить відома піяністка д-р Юліяна Осінчук про композитора Станислава Людкевича і його кантату „Кавказ", що саме буде вперше виставлена на симфонічному концерті у неділю. Почесним гостем на доповіді буде композитор Юліян Фіяла, прем'єру якого Української Симфонії ч. 4 відограють також на тому концерті. Доповідь відбудеться тут в залі Інституту св. Володимира.

Обидві вперше представлені публіці Торонто шедеври української музики будуть виконані українським Оперним хором та великою симфонічною оркестрою під диригентурою Володимира Колесника у новій репрезентативній музичній залі Рой Томсон Голл, в неділю, 21-го листопада ц.р., о год. 7:00 вечора.

У ЛМКЛЮБІ ВІДБУДЕТЬСЯ ВЕЧІР ПРОЗІРОК

Ню Йорк, Н.Й. — Із Літературно-Мистецького Клюбу повідомляють, що в п'ятницю, 19-го листопада ц.р., в год. 7-ій вечора, тут у приміщенні цього Клюбу, при 136 Друга авеню, відбудеться Вечір прозірок. Д-р Ігор Федорів висвітлюватиме прозірки з Києва, Канева Чернігова, Тернополя, що й включатиме його коментар про Почаїв, а Марійка Гельбіг висвітлить прозірки з посвячення української католицької церкви в Люрді та привітання Блаженнішого Патріярха Йосифа в Римі.

Відбудеться наукова конференція про російщення України

Ню Бранзвик, Н.Дж. (М. Ч.). — Для висвітлення питання про російщення України відбудеться тут в Ратгерс університеті, в суботу, 4-го грудня ц.р., від год. 9-ої ранку до 5-ої вечора, наукова конференція під патронатом Комісії Культури і Науки УККА.

Участь у конференції беруть професори: Микола Богатюк („Українське господарство і росіянізаційний тиск"), Іван Головінський („Наука психології і російщення в Україні"); Марія Овчаренко („Російщення української мови і літератури"); Володимир Стойко („Вживання і надуживання історичної науки в Україні") Дмитро Штогрин („Російщення культурного життя в Україні"); Микола Чировський („Українська Повстанська Армія, як заборола проти російщення після 40-их років").

Конференція відбудеться в головній авдиторії Ратгерс університету, 10 Семінарська площа. Вільне паркування за будинком.

Л. САВОЙКА ВЕСТИМЕ ДВА КУРСИ В УІА

Ню Йорк, Н.Й. — Лідія Савойка погодилася вести курс англійської мови та курс, як дістати американське громадянства, тут, у приміщенні Українського Інституту Америки. Охочим взяти участь у цих курсах слід зголоситися у господаря Українського Інституту Америки при 2 Ist 79 вулиця в Ню Йорку. При зголошенні вони одержать ближчі інформації про початок і перебіг курсів. Навчання на курсах вільне від оплати. Телефон УІА: (212) 288-8660.

КАТОЛИЦЬКІ ЄПИСКОПИ ДИСКУТУЮТЬ НАД РОЗЗБРОЄННЯМ

Вашінґтон. — В часі річної конференції католицьких єпископів ЗСА, що відбувається тут, головною темою дискусій була справа зброєння та потреби „замороження" виробу нуклеарної зброї.

У широкій виміні думок єпископи висловлювали свої часом дуже різні погляди відносно односторонньо го роззброєння і загального „замороження" виробу атомової зброї. Причиною до тої дискусії був проєкт пастирського листа на 105 сторінок на тему війни та миру. Його мають остаточно прийняти щойно в місяці травні, але якщо більшість єпископів буде голосувати за його прийняттям, тоді він буде унапрямлювати настанову усіх католиків в ЗСА.

В початковій дискусії забирало голос п'ять єпископів з різними поглядами на проблему замирення і зброєння. Опісля єпископи поділилися на малі групи, в яких вичерпно обговорено тему Слід підкреслити, що у початковому представленні проблеми, деякі з п'яти головних дискутантів, у тому кардинал Джан Крол з Філядельфії, звернули увагу на загрозу комунізму при односторонньому роззброєнні та на те, що комунізм ніколи не покидає свого стремління опанувати цілим світом.

Інші єпископи уважають, однак, що підготовлюваний ними пастирський лист має на меті запобігти гльобальному нищенні людського життя, яке може спричинити нуклеарна атака.

ЗАХІД ШУКАЄ УЗГІДНЕННЯ

Вашінґтон. — Президент Роналд Реґен і канцлер Західньої Німеччини Гельмут Коль заявили в понеділок, 15-го листопада, що їхні країни готові поширити співпрацю з новим совєтським керівництвом, але лише тоді, „як совєтська поведінка зробить це можливим".

При кінці своєї двохгодинної розмови у Білому Домі обидав лідери погодилися на обережний підхід до політики Кремля. Дорадники обидвох державних керівників підтвердили, що під час розмов було відкинуто всяку можливість концесій Москві при відсутності позитивних кроків совєтського керівництва послабити напруження.

„Особливо важливим є тепер для Заходу виступити у відношенні до Совєтського Союзу з ясною, стійкою та узгідненою поставою, яка поєднувала б їх власні інтереси з готовістю продовжувати творчі відносини, переговори та співпрацю з керівництвом Совєтського Союзу", — заявили обидва лідери у спільному комюнікаті.

Офіційні особи Уряду ЗСА підтвердили, що в основному таке саме посланння передав віцепрезидент Джордж Буш новому лідерові совєтської Комуністичної партії Юрієві Андропову після похоронів Леоніда Брежнєва, в понеділок, 15-го листопада. Коротка зустріч у Москві була, як вважають американські представники, „щирою, сердечною і конкретною", а совєтські офіційні особи назвали її „обміном думок основних питань совєтсько-американських відносин".

У своєму привітальному зверненні до прибулого канцлера Коля президент Реґен заявив: „В цей тривожний і непевний час, коли держава на Сході розбудовала свою масивну військову машину далеко поза межі всяких оборонних потреб, західні демократії мусять стояти непохитно разом, якщо ми хочемо зберегти нашу свободу і мир на землі".

ПЛЯНУЮТЬ ПРИСПІШИТИ ПОДАТКОВІ ОБНИЖЕННЯ

Вашінґтон. — Секретар Державного скарбу Доналд Т. Ріґен розглядає можливість пересунення редукції податків з приходів з червня 1983 року на січень того самого року. Таке приспішення допоможе економічній ситуації країни.

Д.Ріґен думає, що це потягнення може затримати дальший застій у промисловості, а з тим і безробіття, що так сильно зросло у 1982 році. Свою пропозицію секретар Державного скарбу поставить на окремій сесії Конґресу, яка розпічнеться 29-го листопада ц.р.

Аналітики економічної ситуації ЗСА стверджують безсумнівно, що послаблення промисловости є головною причиною безробіття. Тому саме Ріґен порушив справу приспішення обнижки податків також у розмові з президентом Роналдом Реґеном минулого тижня, підкреслюючи дальший поганий стан економіки.

Як відомо, обниження на 10 відсотків податків плянованe первісно на місяць липень 1983-го року є третім обниженням податків, що їх переводить президент Реґен від 1981 року як свій плян для покращання економічного стану країни. Перше обниження на 5 відсотків було 1-го жовтня 1981 року, друге на 10 відсотків 1-го липня 1982 року.

В Америці

ВІДОМІ ОПИТУВАННЯ ҐАЛЛУПА СТВЕРДИЛИ, що одну із трьох родин в ЗСА навідує алькоголізм і він став тепер проблемою крайового маштабу. Помимо поширеного алькоголізму, більшість опитуваних людей є сильно наставлені проти пиття.

НЕНСІ РЕҐЕН, ДРУЖИНА ПРЕЗИДЕНТА, УЖИВАЄ часом гелікоптер свого чоловіка з уваги на безпеку. Все ж це не пошкодило пресі коментувати, що такі самітні лети до Кемп Дейвид коштують великі гроші, які ідуть з податків звичайних горожан.

КОНҐРЕС СПЕЦІЯЛІСТІВ СЕРЦЕВИХ НЕДУГ в ЗСА підтвердив раніше подавану теорію, що звичайна аспірина запобігає серцевим недугам. Студії над 1,338 пацієнтами доказують, що одна пілюля аспірини денно, допомагає у великому числі серцевих забурень і проблемах циркуляції крови.

ФЕДЕРАЛЬНИЙ СУДДЯ В КАЛІФОРНІЇ ВИРІШИВ, що закон про реєстрацію до військової служби не є важний тому, що доручення в тій справі президента Джіммі Картера у 1980 році не було як слід опубліковане. Рішення судді у справі 21-річного студента Дейвида Вейта з Пасадіни у Каліфорнії, який відмовився реєструватися і був за те потягнений до відповідальности може мати широкі наслідки. Уряд вніс відклик до суду вищої інстанції.

ВАЛЕНСА НЕ ВІДСТУПАЄ ВІД ПЕРВІСНОГО СТАНОВИЩА

Ґданськ, Польща. — Звільнений з інтернування Лєх Валенса в понеділок, 15-го листопада, знову притягнув увагу журналістів після 11-ох місяців перебування в ізоляції від зовнішнього світу.

Тепер, опинившись схвильований знову перед кореспондентами, Л. Валенса заявив: „Я залишуся вірним умовам серпня 1980 року", тобто тим ідеалам, які були здобуті в результаті страйків робітників кораблебудівельних верфій ім. Леніна в Ґданську, що привело до створення незалежної профспілки „Солідарність" та великих соціяльних зрушень у Польщі. Далі лідер забороненої тепер профспілки „Солідарність" сказав: „Я буду відважний, але обережний, дуже обережний. Я був 11 місяців у повній ізоляції, а тому не знаю теперішньої ситуації. Я мав дуже багато часу на роздуми, тепер я мушу порівняти мої теоретичні висновки з дійсністю".

Л. Валенса повернувся до своєї родини в неділю пізно увечері. Зустріла його півтора тисячна громада його прихильників. В найближчі дні він плянує зустрітися зі своїми колишніми співробітниками і дорадниками.

Хоч Валенса ні разу не вимовив назви „Солідарність", він особливо підкреслював дві фрази: „Я буду вірний серпневим угодам" і „перегорови про національне примирення не буду вести на колінах".

Коли Валенсу запитали чи він вважає себе далі лідером „Солідарности", він відповів: „Я повернувся з 11-місячної ізоляції. Я не знаю, що діється. Що я повинен робити і як повинен це зробити — не знаю. Я мушу серйозно обдумати це. Я залишаюся вірним серпневим угодам і я ніколи не відступлю від них".

Син Андропова є членом делеґації СССР в Мадриді

Мадрид, Еспанія (УІС „Смолоскип"). — Делеґацію СССР в Мадриді очолює Анатолій Ковальов, а його першими заступниками є Кондрашов, ген. Михайлов і Ігор Юрієвич Андропов. В склад делеґації входить 31 особа, а серед них є дві особи з українськими прізвищами, Соломенко і Петро О. Андрейко.

У п'ятницю, 12-го листопада, коли тут стало відомо, що колишній шеф КҐБ Юрій Андропов став генеральним секретарем Комуністичної партії СССР, його син Ігор, став об'єктом зацікавлення західньої преси.

В колах преси кружляють чутки, що Ігор Андропов, якому приблизно 40 років, був особистим приятелем відомого совєтського шпигуна Владіміра Н. Сахарова, подвійного агента, який дефектував у 1971 році в Єгипті.

І.Андропов навчався в Інституті міжнародних відносин, знає деякі західні мови, часто бував за кордоном, а будучи студентом перебував деякий час в Угорщині, де його батько кілька років раніше здушував повстання.

Висилку молодого Андропова до Мадриду тут дехто уважає, як підтвердження тези про те, що пост генерального секретаря, який зайняв Ю. Андропов, був вирішений багато тижнів перед смертю Брежнєва.

В Сальвадорі судять ґвардистів

Сан Сальвадор, Ель Сальвадор. — Суддя сальвадорського карного суду видав розпорядження розпочати судовий процес над п'ятьма колишніми сальвадорськими національними ґвардійцями, які два роки тому вбили чотирьох американських католицьких священників.

Суддя Бернардо Равда Мурсія заявив, що є достатня кількість доказів про те, що саме ґвардійці винні у вбивстві. Такий висновок зроблено після дев'ятьох місяців розслідування справи. Вбито священиків 4-го грудня 1980 року біля місцевості Закатеколюка, 25 миль на південний схід від столичного міста Сан Сальвадору, де тепер проходитиме суд.

Секретар судді Мурсія Хозе Анібаль Хеменес заявив, що суддя не розпочинав би процесу „поки не мав би достатньої кількости доказів, щоб повісити винних".

Ця судова справа набрала ще додаткового значення: офіційні особи уряду ЗСА натякали, що Адміністрація Регена може припинити подавати допомогу Ель Сальвадорові, якщо ця країна не поправить своєї настанови щодо прав людини.

У світі

ПІСЛЯ НЕДАВНІХ ЗАВОРУШЕНЬ ТА АРЕШТІВ сіхків у їхньому стейті Пунджаб, індійський центральний уряд погодився дати деяку автономію сіхкам, а столицю Пунджабу місто Амрітсар — проголосити святим містом сіхків. Тепер індійська поліція знову почала арешти сіхків, побоюючись заворушень під час пхородження азійських ігор. Західні кореспонденти повідомляють з Ню Делі, що арештовано більше 700 осіб, блъоковано дороги, які ведуть з Пунджабу до Делі. Арешти, які почалися минулої суботи наступили після того, як сіхська партія Акалі загрозила, що вона буде посилати щоденно до Делі 1,000 добровольців, починаючи з п'ятниці, коли почнуться Азійські спортові ігрища.

ТЕҐРАНСЬКЕ РАДІО ПОВІДОМИЛО, ЩО іранська протилетунська артилерія відігнала 15 іракських літаків, які намагалися бомбити об'єкти в західньому Ірані. У цьому ж повідомленні також говориться, що 15-го листопада тривала перестрілка іранської та іракської артилерій.

В'ЄТНАМСЬКИЙ КАРДИНАЛ ТРІН ВАН КАН, який перебуває у Римі, повідомив, що під час тайфуну минулого місяця у провінції Нґе Тін провінція майже повністю була зруйнована, понад 200,000 мешканців провінції втратили дах над головою, а багато людей загинуло.

ШВЕДСЬКІ ВІЙСЬКОВІ КОЛА СТВЕРДИЛИ, ЩО шукаючи за підводним совєтським човном вони мали труднощі знайти моряків, яких слух був відповідно сильний для використання підслухових апаратів. Це ще один доказ на те, як послабився слух молодих людей в останньому часі, як вислід постійного слухання голосної музики. Так пояснюють цей факт шведські офіційні чинники.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members 65¢ a month. Change of address — $1.00. Make chek or money orders payable to "Svoboda".
Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Зміна в Кремлі

Смерть Леоніда Брежнєва не прийшла несподівано, бо він уже від ряду літ хворів серцевою недугою, кількакратно переривав урядування і однаково члени комуністичного Політбюра, як закордонні дипломати у Москві знали, що той совєтський вождь не переживе багато часу понад свій 75-літній вік. Тому, що Леонід Брежнєв мав офіційний титул також президента Совєтського Союзу, то всі голови держав, які втримують з СССР дипломатичні взаємини, з куртуазії вислали депеші співчуття і деякі з них хвалили покійника, як людину яка не хотіла війни. Але насправді ні одна чесна і культурна людина у світі не втратить одної сльозини над могилою того большевицького сатрапа.

Леонід Брежнєв, який прийшов до влади у 1964 році в наслідок змови сімох членів Політбюра, які в неприсутності у Москві Нікіти Хрущова рішили скинути його, при чому тільки чотири голоси були „проти" три — був своїми манерами культурніший за Хрущова, бо, мабуть, не скинув би на залі засідань Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй черевика і не гатив ним по столі. Але за Хрущова людям в Совєтському Союзі було трохи легше жити,як за Брежнєва, який завернув до метод сталінізму. Хрущов публічно виправдував в Америці большевицький виспів про „угроблення" вільного світу тим, що тут не йдеться про перевагу мілітарної сили, а про супернництво ідей і що комунізм вірить у свою перемогу над капіталістичною системою. Насправді Совєтський Союз за Брежнєва збільшив темп свого зброєння і перевів заповіджену погрозу, що він у ділянці збройної сили „здожене і пережене" Америку.

На словах Брежнєв був ніби за детантом, але насправді використовував кожне слабше місце у будь-якій країні світу, щоб поширювати „сферу впливів" СССР, безпосередньо збройною акцією, або посередньо, користуючися своїм кубинським сателітом. Таким чином за Брежнєва СССР завів збройною силою Куби Фіделя Кастра комунізм в Анґолі, — масою військових „дорадників" здобув собі вирішальний вплив в Етіопії, а коли після упадку шаха і приходу до влади мусулманських аятоллів не треба було лякатися Ірану — перевів збройну окупацію Афганістану. Не допускав також до виявів свободи в европейських сателітних країнах і так само здавив спробу Александра Дубчека в Чехо-Словаччині надати комунізмові „людське обличчя", як і здавив загрозу демократизації режиму в Польщі. Залеґалізування у суді централі робітничих спілок „Солідарність", незалежної від комуністичної партії, було для Брежнєва викликом, на який він відповів покликанням до влади в Польщі слухняного йому генерала Ярузельського. І ще на два дні перед своєю смертю Леонід Брежнєв відгрожувався на трибуні на Червоній Площі у Москві, де приймав дефіляду війська з нагоди 65-их роковин большевицької революції, що коли б „імперіялісти" зважилися виступити проти Совєтського Союзу, то СССР „розторощить" напасника.

Фізична поява Леоніда Брежнєва віддзеркалювала його духову структуру і його політичний світогляд. Великий, кремезний, з брутальним налитим обличчям із товстим підборіддям був неначе втіленням символічного московського медведя. Особисте амбіціонерство проявилося, коли поруч із становищем генерального секретаря, насправді голови — компартії СССР казав „вибрати" його ще на президента з відсуненням в тінь прем'єра. Бажання імпонувати своїм і чужим проявляв обвішуванням себе десятком медалів. Це правда, що Брежнєв не хотів війни, але не з будь-якого почуття людяности, а просто із страху перед двофронтовою війною — проти Заходу, зорганізованого в НАТО, і проти Сходу — Китаю і Японії. І тому у згаданій своїй останній промові на Червоній площі підкреслював бажання „замиритися" з комуністичним Китаєм. Який слабий відгук знайшов цей його заклик у Пекіні, можна пізнати по способі, яким Пекін зареаґував на вістку про смерть Брежнєва: подано там ту вістку одним коротким реченням без ніякого коментаря, без ніякого куртуазійного компліменту.

Чи це Юрій Андропов, недавній голова КҐБ, чи якийсь інший член кремлівської кліки, як наступник Брежнєва,ситуація ледве чи зміниться. Не перестане існувати російсько-большевицький імперіялізм у зовнішній політиці та нехтування людськими та громадянськими свободами власних громадян. Ледве чи зросте промисл на підвищення життєвого рівня і ледве чи сповільниться темп зброєння. Щоб змінилася на краще ціла настанова кремлівських володарів, треба якогось більшого потрясення, як смерть одного вождя. Комуністична Москва не виречеться ідеалу „угроблення" вільного світу і розумітиме надалі тільки одну мову, мову сили. І тому, що теперішній уряд Реґена в Америці зрозумів цю правду — Брежнєв зненавидів Реґена.

Щодо Андропова, то, мабуть, правильний був заголовок одного американського газетного коментаторя: „Найкращий з-посеред найгірших". Андропов, мовляв, був амбасадором СССР у Будапешті у 1956 році, коли танки Совєтського Союзу здавили тамошню революцію і це він, Андропов, заманив на „переговори" мадярського прем'єра Імре Надя до совєтської військової кватири, де Надя схопили, вивезли і розстріляли. Але згодом Андропов погодився на ту лібералізацію економіки на Мадярщині, яка створила в тій сателітній країні в центрі Европи розмірно найкращі життєві умовини. Тому Андропов ніби „мудріший" за Брежнєва.

ЯК ПОВІДОМЛЯЮТЬ ПАРТИЗАНИ З КАМБОДЖІ, в'єтнамські війська готують великий наступ проти камбоджійських партизанів. Сон Санн, один із керівників недавно створеної партизанської групи, сказав, що він ще цього тижня поїде до Пекіну за зброєю для партизанів.

Оптимізм — це добра риса. Це торкається і особистих справ кожної окремої людини і, може ще більше, справ загальнонаціональних того чи іншого народу. В кожному разі — оптимізм є кращий за зневіру, яка потягає за собою апатію і безчинність у справах загальнонаціональних.

Проте, є ще одна засада, якої варто триматися. Це почуття реальности, тверезий погляд на ситуацію, в якій знаходиться якась нація,і які ця нація має перспективи на майбутнє. Часом буває краще перебільшувати небезпеку, ніж заколисувати себе рожевими, але нереальними мріями.

Чи ситуація, в якій сьогодні знаходиться українська національна, національно-визвольна, справа є доброю? Під аспектом внутрішньоукраїнським і міжнародним? Я не думаю, що треба вважати за ширення панічних настроїв чи підсилювання зневіри, якщо ми ствердимо, що стан нашої справи на обох цих відтинках є недобрий. Ми мусимо це усвідомлювати, щоб тим самим спонукати нас самих до більших зусиль і посиленої акції.

Правда, в Україні спротив, а може навіть активна боротьба проти російсько-совєтського окупаційного режиму не припиняється. Правда, що новітня російська імперія ввійшла вже у стадію свого занепаду. Але переслідування, терор і винищування самої української національної субстанції продовжується і хто його знає, яких ще терпінь і страхів доведеться пережити

М. Платковський

ТРЕБА ПІДТРИМУВАТИ ДОБРІ ПОЧИНИ

українському народові в останній фазі існування імперії. Вісті, що приходять з України, все гіршають, і гіршають, а ми звідсіля не можемо в достатній мірі прийти нашим братам і сестрам з допомогою.

На міжнародному форумі українська справа не втішається особливою популярністю. Авторові цих рядків не раз доводилося стверджувати, що українська справа в її визвольно-державному аспекті майже „не існує" в таких европейських державах, як Західня Німеччина, Англія, Франція. Тільки одиниці, і то лише в культурно-гуманістичному аспекті, звертають увагу на справи українські. А як є в Америці? Поминаючи Канаду, де маємо своїх сенаторів, парляментаристів тощо, наша справа стоїть неблискучо і на американському континенті. Правда, є в ЗСА сенатори і конґресмени, які виявляють багато зацікавлення українською справою. Навіть президент Роналд Реґен, у відміну до інших американських президентів, згадує про Україну. Але і ми не знаємо, чи це відноситься лише до площини гуманітарної, чи беруться під увагу національно-державні аспекти української справи. Швидше можна припускати, що в ЗСА українська справа є ще й досі в стадії шукань і студій і що вона ще не входить в обсяг американської зовнішньої політики. До речі, відомість про іменування проф. Лева Добрянського американським амбасадором на Багамських островах є, очевидно, його великим успіхом, і йому належаться сердечні ґратуляції. Проте, хоч проф. Добрянський мав багато критиків, тепер хіба всі признають, що його відсутність у Вашінґтоні буде великою втратою для української справи.

В обличчі висловлених вище невеселих зауважень щодо стану української визвольної справи всі хіба визнають, що розходження серед українців, відсутність отої легендарної вже консолідації зле відбивається на всіх українських акціях і починаннях. Політичної консолідації ми вже давно не маємо. Може її справді нелегко осягнути. Але тепер ми є свідками розбиття і на громадському ґрунті. Не тільки в ЗСА, бо те, що діється в цій країні серед українців, має свій вплив і на українські громади в інших країнах.

Не зайвим зауважити, що властиво всі українські політичні чи громадські чинники болюють, що немає консолідації і говорять про її конечність в інтересах загальнонаціональних. Але кожна група розуміє консолідацію по-своєму. Треба визнати погляди іншої групи, щоб могла здійснитися консолідація. Компромісів майже не буває.

Чи не варто почати хоч би з малого. А саме: поминаючи органічну чи навіть організаційну консолідацію, сідати за спільний стіл у якихось окремих справах. У нас же часто буває так, що якщо якась група виступить, скажімо, з якоюсь ініціятивою чи пропозицією, то їх відкидають інші групи не тому, що вони нездалі, а тому, що висунули їх „вони", а не „ми". Час уже покласти цьому явищу край і почати підтримувати кожний добрий почин — хоч би він був висунений навіть політичним противником, з яким в усіх справах національної політики домовитися не можна, чи покищо не можна. В останніх часах маємо досить багато добрих починів, думок чи поглядів. Але їх мало або й зовсім не підтримує загал. Наведемо кілька прикладів цих добрих починів.

Владики Українських Католицьких Церков в ЗСА виступили із закликом до єдности й домовлення на громадському ґрунті. Ідеться тут про розбиття в рамках УККА. На щастя, в цьому випадкові ніхто не може вважати цих владик за політичних чи громадських противників. Але — чи цей заклик владик матиме свої позитивні наслідки?

Державний Центр УНРеспубліки в екзилі зверненням з вересня 1982 року закликав українське громадянство в діяспорі „відзначи-

(Закінчення на стор. 4)

Макар Дуда

Трохи про свободу

Може гадаєте, що совєтським людям інтелектуальної праці скрутно живеться? Може, вони позбавлені свободи? А нащо вона їм, ота свобода? Навіщо, скажуть вам, акторові на сцені говорити, що заманеться, коли треба тільки завчити текст п'єси. А чи зможете ви затанцювати гопак, якщо музики ґрають „калінку-малінку"? Навіть тут, у вільному світі, де вже аж занадто свободи, люди сміятимуться з співака, який махне рукою на диригента і заведе казна-що.

Може, вважаєте, письменникові потрібна якась свобода? Що він з нею робитиме? Вільно обиратиме теми до своїх творів? Втілюватиме в них власні думки? Та хай він краще не ламає голови, а дивиться на паличку диригента. Бо той не просто махає пиличкою, а міцно тримає у руках замашний дрючок, яким може і вдарити, якщо не тієї заспіваєш.

То ж уявіть себе на місці того Орфея з лірою чи кобзаря з бандурою і догадайтесь, чому член спілки письменників СССР перш, ніж узятися за перо, починає озиратися на різні вказівки, рекомендації та дружні поради. Ви, як і він, не завжди зможете там влучити в потрібну тему. Не журіться, вам її підкажуть. Назовуть ім'я бажаного героя. Накреслять характер його. Визначать усю суть конфлікту. Відміряють співвідношення позитивних і негативних осіб у майбутньому вашому творі. Словом, наспівають мелодію, а вам лишається записати її та зробити акомпаньямент. І якщо у вас виникають якісь проблеми, можуть за вас навіть увесь твір написати, а ви лише підпишетесь. І, будьте певні, вас надрукують. Усі видавництва до ваших послуг. І гонорар немалий виплатять. Це не ваш, так званий, вільний світ...

Що ж може бути кращого? Де ви знайдете таке, щоб письменник ні до чого не докопувався, не прискіпувався, не сушив мізки проблемою правди і кривди, коли все ясно і зрозуміло. І не треба робити собі мороки та неприємностей. Життя ж бо таке... Суцільне свято!

Скільки знаменних дат! Цього року одразу навіть два. Видатних. Державних два свята: 65-річчя Жовтня і 60-річчя СССР. При такому навантаженні літераторові хоч розірвись, треба ж відгукнутися творами, — видатними, епохальними, — подій ж бо які!

А в принципі, як не кажіть, дуже зручно, коли для тебе і за тебе плянується творчий процес. Що від тебе вимагається? Дивись у календар, стеж за керівними вказівками і прислухайся до звучання ґасел, щоб усе було в унісон. Контролюй свої дії за голосом внутрішньої (о ні, не совісти!) цензури, яку людині в душу всадили оперативною методою комуністичного перевиховання, щоб попереджати кожного і всякого від свавільних кроків „управо ви вліво". Як ґласить устав Ґулаґа, після таких „кроків" — лунатиме постріл конвою.

Особливо рекомендується не проґавити важливі події, щоб першим оспівати їх у вірші чи поемі. Пригадую, як після того, коли Хрущов під час візити до ЗСА 1955 року покуштував смачної айовської чи якоїсь там іншої кукурудзи і потім велів вирощувати її по всіх усюдах у себе, один спритний графоман, член спілки письменників А. Кравців умить створив гимн. (Див. харківську газету „Красное знамя" 10-го 4 квітня 1955 р.

А композитор А. Шаґ додав до нього музику. І весь трудящий люд ма заспівати: (на мотив, очевидно, „Катюші") „Виходи в простори, кукуруза! Рады, рады мы тебе весьма. Мы траншеи силосом загрузим и зерном наполним закрома!" Далі приспів: „На работе каждый будь героем, как бывало на войне. Урожай зерна удвоим, будут сыты все вполне!"

І от, уявіть собі, один легковажний ґуморист насмілився висміяти цей кукурудзяний шедевр. На другий день, тільки вже в іншій ґазеті, з'явився своєрідний гимн-пародія, в якому співалося: Ой, як вийшла в поле кукурудза! Раді, раді ми, аж ого-го! Ой, приходь, приходь на поміч, музо, припрягайся до вірша мого!" А закінчувалось так: „На закінчення куплета скажемо, — ти бач, кукурудза для поета теж поживний харч."

Як ви й самі вже, мабуть, догадались, той веселий ґуморист-сатирик швидко за свою зухвалість засміявся на кутні...

Справді, як посмів скалити зуби на кукурудзяну лінію партії? Закортіло сказати власну думку? От тепер і має по заслузі, — пропав у безвість невдаха-ґуморист-скалозуб... А мовчав би, не гавкав, не огризався, — мав би щодня кістку, — сиди в конурі і ґризи...

І оспівуй щасливе життя. Скільки ж то благодатних тем для величавих поем та од: Ленінські дати, Перше травня, День Перемоги, Жіночий день, роковини Жовтня, день конституції. А трудова героїка: цілина, Камаз, Бам, газопровід, нарешті на десять років розрахована Продовольча Програма з ясно замовленою мелодією: „Оспівати хлібороба!" Захрипнути можна! А ще ж скільки голосу потрібно на оспівування чергових партійних з'їздів та славетних роковин вождів!

Ви кажете, письменникові не дають писати. Та чи впорається будь-який найпрославленіший і талановитіший тут, у цьому вільному світі, поет з отакою творчою „нагрузкою"? Він же й

(Закінчення на стор. 4)

Іван Я. Хамуляк

ЧАС НА ІНІЦІЯТИВУ

Ми привикли сходитися в українських народних домах, в наших домівках. Часто виголошуємо бундючні доповіді, закликаємо одні одних до різних акцій, закликаємо „виходити в світ", щоб той „світ" про нас знав. Ми навіть дуже часто почуваємося дуже важливими, сильними... Нещастя в тому, що те все про що говоримо лишається між нами: світ про нас і дальше нічого або мало знає, одним словом — живемо здебільшого в наших мурах, в наших ізоляційних домівках.

Недавно Товариство Українських Інженерів Америки влаштувало у Вашінґтоні Наукову Конференцію на тему „Технологія 80-их років". Серед доповідачів крім визначніших людей українського походження, були два доповідачі неукраїнського походження, люди які займають поважні позиції в Уряді президента Регена, є його дорадниками. Їхній вплив на формування поглядів на Уряд Регена без сумніву є дуже поважний.

Виступили наші і неукраїнські експерти, конфронтували свої думки. Хоч-нехоч українське ім'я й українські проблеми самі втискалися в ті виступи. І можна зовсім бути певним, що ті проблеми не залишаться безслідно.

Недавно в Ню Йорку відбулася зустріч українських і жидівських діячів і темою їх доповідей, та тих, хто забирав голос у дискусії, були проблеми жидівсько-української співпраці.

Наукове Товариство ім. Т. Шевченка в Ню Йорку влаштувало кілька тижнів тому польсько-українську конференцію про можливості співжиття і співпраці обох народів нині і в майбутньому. Думки поодиноких доповідачів та дискутантів були часом дуже протилежні, але висловлювані інтелігентно, на певному рівні, приводили моменти поважних конфронтацій, дискусій, що в перспективі залишають поважні сліди і змушують обидві сторони до задуми, а може і до поважної перевірки тих чи інших поглядів.

Про подібну конференцію читали ми в часописах в Німеччині. Улаштував її Український Вільний Університет, а партнерами тут були чехи та українці. Такі зустрічі мають сенс, мають перспективи бути корисними для нас і наших сусідів.

Часто читаємо теж в пресі про виступи українських професорів на різних наукових конференціях, учасниками яких є різні експерти міжнародного маштабу. Висловлені погляди наших людей часто знаходять сприятливий ґрунт для української визвольної акції. Це може часом видається малою справою, але в суті речі — вона далеко більша, як це ,може, сьогодні виглядає.

Якими нас, наш партнери бачать, так про нас будуть говорити, чи писати. Ми для них є живими людьми, які мають свої погляди, їх заступають, за їхнє зреалізування борються.

Переходім до ініціятиви

„Я думаю, що ми,українці,не повинні шукати розмов із жидами. ...Якщо вони хочуть розмов, нехай приходять до нас..." Таку думку висловив один із присутніх по доповіді Валентина Мороза в Нюарку Н. Дж. Поминаючи те, що Сусленський та Клейнер приїхали до нас аж з Ізраїля, щоб такі розмови проводити, ми, українці, повинні перейти до ініціятиви, для встановлювання зв'язків з різними етнічними, чи національними ґрупами, ми повині виходити із нашого ґетто, бо тільки тоді покажемо себе, що ми є такі самі люди, як й ірляндці, англійці, німці, поляки та інші... Хто перший, а хто другий, — це не суттєве. Ми часом, можемо зовсім непомітно заохочувати наших партнерів, можемо різними способами осягати свою ціль.

Думаю,що ми таких зв'язків потребуємо, так же само, як і жиди. Поправді, сказавши, ми не є аж такі важливі, щоб хтось міг боятися наших танків, наших літаків, наших атомових бомб... Погляньмо теж на справу реально, коли говоримо про різні революції... Нашою ще однією хибою є та, що ми ніколи не пробуємо наші думки прецизувати до того ступеня, щоб дійсно хтось починав мати до нас довір'я, що ми дійсно знаємо про що говоримо.

Практично наші-УВАН, НТШ, Ґарвардський Інститут, Український Вільний Університет, наші інженери, лікарі, професори повинні брати активну участь у різних конференціях, що допомагають різним іншим національним, чи етнічним ґрупам пізнавати нас,українців, не як людей з Марса, чи якихось екзотичних оказів, але живих, нормальних членів людських спільнот.

Якщо ми себе так настроїмо, так себе наставимо, то ті справи так уже укладаються, що вони стануть самозрозумілі. Але все таки ми мусимо в тих справах переходити до дії. Ми таких зустрічів, зв'язків більше потребуємо, як багато інших груп.

А. Юриняк

ЗНАЧУЩА КНИЖКОВА ПОЯВА

II

Новий ґрунт і збереження власного обличчя
(II-га частина статті: „Значуща книжкова поява")

Вірна своїй стилістичній манері „учуднювати" зміст символістично-містичним нашаруванням, Любов Коленська в оповіданні „Загибель птахів", яким завершує свої „Дзеркала", — подає моторошну картину загибелі великої зграї птахів, які проникли через камін в порожню від людей хату (господарі були на вакаціях), а вибратися з хати не потрапили і всі погинули, за винятком двох. Твір розгортається так, що читач сприймає загибель птахів як прозору алюзію до загибелі людей, в цім випадку українських імігрантів, загибелі, розуміється, не фізичної, а духово-національної, як цілковиту затрату свого національного обличчя. Жива дійсність, однак, не підтверджувала такої макабричної перспективи, та й авторчине єство в своєму глибу бунтувалось, шукало якогось просвітку, якогось виходу „на свіже повітря", — і в наслідку два птахи врятовуються від загину. Це очевидно (шукаючи тим двом птахам паралелі) — Віра і Борис, центральні персонажі цього твору, яким не дає розчинитися безслідно в чужому оточенні їх велика взаємна любов.

Ось прикінцева сценка:

„Борис бере Вірину руку, стискає своєю долонею і каже: „Разом, Віро, ми дужчі від усякого лиха. Спробуємо боротись, ачей не пропадемо".

І тут же авторка за своєю манерою паралелізму „людина-природа", подає в pendant до щойно сказаних слів Бориса паралелю як „природний супровід":

„Немає ні одної хмаринки на небі, тільки безліч зір".

Та це лише просвіток у густій темряві песимізму, що ним огорнений твір „Загибель птахів", песимізму і болючої туги за людьми своїми, за землею. (Це між іншим, кінцеві слова цього оповідання).

Ось що каже Борис до Оксани, прочитавши лист матері з України: „Знаєш, коли прочитаю тих кілька слів від матері, принаймні трохи розумію, чого живу. Потішаю себе тим, що ми тут тимчасово, що повернемось, щоб хоч трохи помагати своїм рідним там. Але не втихомирити думок..."

Ці думки, їх зміст переказує авторка: „Усе складається інакше в цьому краю. От хоч би люди. Спочатку, як хтось починав ставити хату чи щось в ній направляти, сходилися всі знайомі, радилися, допомагали. А потім закусували, сиділи до пізньої ночі і говорили, говорили... Та дедалі ставало їх менше, замикалися в своїх родинах, зайняті особистими справами. Деякі пробували всякати в чуже оточення. А хіба ж ті самі люди, що їхали з Борисом на кораблі не мріяли взятися до великої праці для громадського добра? Тоді чому? Втомитися ще не було часу, занудитись своїм товариством — також ні... Кудись поділася щирість і простота. Молодим не було кому передавати давні традиції, защеплювати любов до батьківщини, і росли вони в своїх родинах як чужі..."

Наведемо ще вимовні рядки з листа Віри (ще коли вона не була разом з Борисом, а писала йому і сестрі його Оксані):

„Уявіть собі, мої дорогі: заходжу до знайомої, а там у них подружжя і не подружжя. До мене говорять, а поміж собою — ні. Раптом моя знайома не втримується і починає сповідатися. „Розорали ми, каже, зовсім своє подружжя: він ніяк не може зрозуміти, що ті, які приїздять з України, танцюристи чи поети — люди, яким не завжди і не зовсім можна вірити. Сьогодні щиро говорять з вами, а завтра прийдуть до них їхні опікуни: „Іди і призбирай новинок якихсь, збуди їхню тугу або принаймні розсвари їх там зовсім".

А ось із другого листа: „...мій двоюрідний брат коли зі мною говорив, я побачила — яка велика відстань помежи нами... бо ми вже не ті, що колись, а він властиво саме такий, якими ми були колись, повні свіжости, ідейности, почуттів і сили духової, хоча там давлять їх. Певно, що з роками ми старіємось, але чому так болюче мусить старітись душа і байдужіти?"

Це невідчіпне питання кожного вдумливого з нас.

Трохи інакше, ніби менш принципово, в дусі компромісу вирішується проблема нового ґрунту і власного обличчя в оповіданні „Дженні вернись!"

Студентка американського університету Дженні, довідавшись, що її мати не англійка, зчинила в родині справжній бунт: чому їй досі про це не казали, і вона гордилася перед собою і подругами своїм англійським походженням (її батько Джек — питомий англієць і вся рідня його в Англії). Виходить — вона, Дженні, дурила себе й інших, а батько-мати цьому потурали. Дарма Джек і Христина (її мати) намагаються заспокоїти Дженні, вона не вгамовується, а намовляє матір познайомити її з Наталкою, материною знайомою українкою. Познайомившись, Дженні бере у Наталки українські книжки (хоч читає їх зразу дуже неохоче). Згодом Дженні знайомиться з студенткою-українкою Марійкою і глибше зацікавлюється історією і географією України, а нарешті разом з Марійкою подорожує в Україну, щоб — за її власним висловом — працювати для своєї другої батьківщини (другої, бо вона народилася в Америці). Але батька — англійця Дженні любить так само щиро — як і маму, і вияснює батькові „свою позицію": „Ти повинен мене зрозуміти: англійському народові я непотрібна. Йому ніяка кривда не діється, він ситий й вільний... Я зовсім від тебе не відходжу, я й далі належу до тебе й твоєї родини... але по матері я належу до іншої країни, а тепер вона мене потребує".

Не так „патріотично-щасливо" завершується історія Камілі — також дівчини українських батьків (Оповідання „Каміля", стор. 81). Познайомившись на пляжі з гарним українським хлопцем Марком, Каміля розповідає йому про себе: „Мені завжди казали батьки: „Роки минають — іди до своїх подруг і хлопців, пізнавай їх". І тоді і тепер їх не хочу...вони не цікаві, вони навіть не те, що їх батьки, вони — їхній підфальшований і нещирий відгомін. І нічого справжнього, оригінального в них нема. Але часами, як отак з тобою тепер, люблю, — і розсміялася дитячим сміхом..." Марко, звісна річ, закликав Камілю йти з ним в українське середовище, кажучи: „У тебе багато думок, які вже нам близькі".

На це Каміля відповідала: „Запізно, Марку. Я не раз над

(Закінчення на стор. 4)

Із Ювілейного Балю Української Преси

Як уже інформовано, у Філядельфії відбувся в суботу, 6-го листопада ц.р., 10- ий Ювілейний Бал Української Преси з численною участю української молоді, в тому із 15-ма молодими дівчатами, що репрезентували українські періодики та змагалися знанням про них на вибір кралі і князівен.

Молодих кандидаток враз із їхніми ескортами представили зібраній публіці, подаючи короткі інформації про кожну із тих 15-ох дівчат та про кожного із молодих мужчин, що їх супроводили.

П'ятнадцять кандидаток зі своїми ескортами чекають проголошення журі.

Голова СУЖА ред. Ольга Кузьмович передає кралі і князівним української преси побажання і дарунки (зліва): Андріяна Гаврилюк, Орися Гриців і Катерина М. Росола.

(фото: Карло Собенко)

Із помітним зворушенням і неспокоєм вони вичікували проголошення висліду оцінки журі під проводом Роми Прийми-Богачевської.

Усі три „побідниці", краля української преси на 1982 рік Андріяна Гаврилюк, яка репрезентувала пластовий журнал „Юнак", перша князівна Орися Гриців, яка заступала місячник СУА „Наше Життя", і друга князівна Катерина М. Росола, що репрезентувала тижневик „Шлях", отримали численні нагороди та признання присутніх на залі.

Концерт новоприбулих з України в Чикаго

Виконавці (зліва):Леонід Вербицький, Ліна Белюць і Олексій Журба.

(фото О. Пошиваник)

Заходами товариства „Самопоміч" у Чикаго 8-го, 9-го і 10-го жовтня відбулися триденні мистецько-розважові події для придбання фондів, щоб допомогти сплатити Дім Українського Сеньйора при 2355 вест Чикаго авеню.

У п'ятницю ввечері відкрито виставку картин Андрія Коваленка, чикагського мистця, яка тривала три дні. В суботу ввечері була забава в парафіяльній залі св. Йосафата під звуки оркестри „Мрія".

У неділю в авдиторії школи Шопена по обіді відбувся концерт ансамблю „Ми з України", члени якого недавно три роки тому приїхали з України, а саме: співачка й артистка Евеліна Белюць, відомий композитор Леонід Вербицький та режисер і актор Олексій Журба. На сході ЗСА вони вже дещо більш відомі зі своїх різних виступів, між ними — на З'їзді дивізійників, в українському Гарварді, на З'їзді ЦУКА тощо та в Клівленді на Святі Державности.

У Чикаго в присутності біля 400 глядачів у першій частині концертової програми Ліна Белюць рецитувала три поеми Ліни Костенко — „Княжа гора", „Рідна мова" та уривок із „Марусі Чурай". Вона також проспівала три пісні Леоніда Вербицького: „Лелеки", „Повертаються сни" та „Еделвайс" Акомпаньював їй на фортепіяні сам композитор Вербицький, який також заграв свою „Фантазію на теми українських мелодій".

Поміж поважними точками Олексій Журба звеселяв присутніх сучасними гумористичними мініятюрами. Разом із Ліною вони відіграли ролі зі сценки першої дії невмирущого „Сватання на Гончарівці" Квітки-Основ'яненка.

У другій частині програми далі були гуморески О. Журби та гумористична сценка „Прощання українського вояка" разом з Ліною Белюць. У дуеті вони також виконали композицію, присвячену українським воякам Визвольних Змагань, складену з віршів Богдана Бори і пісень Володимира Івасюка, та „Владико неба і землі" з опери „Запорожець за Дунаєм" Гулака Артемовського. Ліна Белюць проспівала пісню В. Івасюка „Червона рута" та ще три пісні Вербицького — „Вічний прибій", „Покохала" та „Добре, коли все добре", останню пісню в дуеті з композитором. (Ця пісня, „Добре, коли все добре", напевно, разом з іншими піснями Вербицького, як тільки появляться на платівці, увійдуть у репертуар кожної української оркестри в ЗСА й Канаді).

У програмі була також „Пісня про пісню" Вербицького, яку виконав композитор. Це пісня про відому пісню „Очі чорні". Згідно з Л. Вербицьким, на базі довідок чи архівних документів, „Очі чорні" не є циганською або російською піснею, а українською, її автором був Євген Грибінка. (Я сам здавна дивувався, як це може бути російською піснею, коли росіяни не уживають слова „очі", а кажуть „глаза").

Концерт був різноманітний та дійсно гарний і, напевно, задовільнив більшість суворих критиків. На концерті не було великої маси народу, були переважно „перебираючі" люди та любителі української пісні й слова. (Людей було б напевно більше, якби пошта краще пописалася. Завчасно вислану рекляму деякі отримали на час, а інші щойно тиждень після події).

Єдине зауваження, що можна б зробити, стосується до самої назви цього ансамблю „Ми з України". Засадничо кожний з нас тут, кому понад сорок років, при їхав з України.

Точніша назва для ансамблю була б, наприклад, „Свіжі з України", тільки, щойно, недавно, або новоприбулі з України . Якби цей ансамбль виступав перед американською публікою, назва „Ми з України" була б абсолютно доцільна й чудова, але для українців — із України?! Одначе, це їхня справа, і вони мають повне право, так, як і ми, на цю претенсійність (чейже ж є ансамбль „Україна"). Але ця назва ніяк не міняє факту, що концерт був дуже гарний.

Заповідач програми адв. Зенон Форович, коли треба було заповнити якусь мертву хвилину між завісами, здається добре з'ясував: „Жалітимуть ті, що пропустили, або не знали про цей концерт, бо концерт - чудовий!".

Немає дива, що концерт був успішний, бо це не були аматори, а професійні люди.

Евеліна Белюць походить із Новоград-Волинського. Закінчила Київський інститут театрального мистецтва ім. Карпенка-Карого і багато років працювала в Чернівцях аж до виїзду до ЗСА. В театрі грала різні ролі, виступала в концертах з деклямаціями і співала. Вже тут, в ЗСА вона випустила дві платівки — „Мереживо кохання" і казки й вірші для дітей, „Дитячі визерунки", та готується до третьої платівки. Її ім'я пишеться Евеліна, але артистку звуть Ліною. Між іншим Ліна твердить, що її прізвище давно колись, напевно, було Білий, Білик, чи подібне. В її родині всі білявібльондини, так само й діди й прадіди, з часом прізвище колись стало Белюць.

Олексій Журба по-професії режисер і актор з Буковини. В Чернівецькому театрі працював актором, після закінчення Театрального інституту працював режисером-постановником. Вже на еміграції став і співаком, і автором дописів, таких, як „Пеан лозунгу, або втрачені ілюзії", „Як писати допис", „Христос воскрес" та інші, які появилися в „Свободі". Його мрія і прагнення — це побачити на поселеннях створення професійного українського театру.

Леоніда Вербицького композитора з Києва, ми вже раніше знали, або повинні б знати з його пісень як „Лелеки", які його попередили тут, в Америці. Леонід Вербицький написав коло 400 творів в Україні й вже тут в ЗСА до слів тутешніх авторів. (З нетерпеливістю чекаю на закінчення пісні до слів Анатоля Юриняка - це пісня для бандури, чи то про бандуру, - із рукописного чорновика пісня уже прекрасно звучить). Л. Вербицький працював в театрі, на радіо, в кіно і в самодіяльності та творив для них оригінальні композиції. Тепер він готується до запису своєї першої платівки, яку наспівує Ліна Белюць.

В Америці жити з музики тяжко, але Вербицький далі працює в ділянці музики, грає в своїй оркестрі (грали на Союзівці), і приватно учить музику - піяно, акордеон та інші інструменти. На щастя, дружина Леоніда працює, бо з музики, напевно, не прожили б. Леонід Вербицький далі хоче творити, писати й розвивати українську музику і надіється, що зможе видавати друком ноти й пісні, хоч тут це коштовна справа і він не зовсім певний, чи зможе це досягнути.

Цих артистів треба похвалити за гарний виступ у Чикаго та побажати їм дальшого доброго успіху.

Ол. Пошиваник

Листопадові роковини в Коговзі

У неділю, 31-го жовтня ц.р., о. митрат В.Андрушків о. Б.Скасків і о. Т.Гуманицький відправили в церкві свв. Петра і Павла в Коговзі, Н. Й., о 3 год. панахиду за св. п. Митрополита Андрея Шептицького та борців, поляглих у листопадових боях у Львові в 1918 році. О.митрат В.Андрушків виголосив патріотичну проповідь.

Заходом Об'єднання колишніх українських вояків, під протекторатом Окружного Комітету ВідділівУКА Олбанської округи відбулися тут в залі Українського Клюбу в 4-ій год. святочні Листопадові сходини для вшанування 64- их роковин Листопадового Зриву І-го листопада 1918 року у Львові.

Голова Окружного комітету інж. Я.Спяк у вступному слові підкреслив велике історичне значення Листопадового Зриву у Львові та візвав повставанням із місць і хвилиною мовчанки вшанувати поляглих героїв. О. Б.Скасків, парох Трою, провів молитву за Україну. Потім колишні вояки під проводом Д.Хорвата проспівали молитву „Боже Великий", пізніше —„Гей, у лузі" та „Ой, видно село".

Д.Хорват прочитав маніфест Української Національної Ради у Львові з І-го листопада 1918 року. Листопадівець І.Дурбак виголосив доповідь про події з-перед 64-ох років. Підкреслив він подивугідну єдність, співпрацю всіх українських партій і навіть так званих москвофілів , героїчну боротьбу Української Галицької Армії. Натомість майже не було ніяких зв'язків з державами переможної Антанти.

Доповідач сказав, що необхідно збільшити акцію ширення правди про боротьбу українського народу за свою державу між іншими народами і йдучи за закликом наших Владик, привернути єдність і громадський мир так, як це було пам'ятного Першого Листопада 1918 року. Сумівка Стефа Коцур виголосила поему В. С.Левицького „Наш Львів" пластунка Стеня Дзядіа поему С.Черкасенка „ В День Першого Листопада", а Уляна Омецінська прочитала зворушливий листопадовий спомин І.Р.Костюка. Голова Об'єднання кол. українських вояків В.Боднар у кінцевому слові подякував виконавцям програми й гостям.

Українським гимном „Ще не вмерала Україна" закінчено святочні Листопадові сходини.

Учасник

Сьомий Конкурс молодечої творчости в Австралії

Виховання літературних здібностей та талантів серед нашого дорослу-молоді в наших обставинах одне з найважливіших завдань нашої спільноти. З цією метою Літературно-мистецький клюб ім. Василя Симоненка в Мельборні, Австралія, проголошує 7-ий Конкурс молодечої творчостн на таких умовах: 1. В Конкурсі можуть брати участь дві групи щодо віку: від 12 до 17 і від 18 до 25 років життя.

2. Конкурс проголошується на прозові твори з довільною темою: оповідання, новеля, казка, спогад, гумореска, репортаж про подорож чи нарис, а для старшої групи й есей. 3. Розмір твору—не менше 500 слів, написаних лише з одного боку аркуша на машинці, або чітко від руки в двох примірниках. 4. Термін подачі конкурсових творів— до 1-го травня 1983 року. 5. На рукописах чи манускриптах необхідно написати крім назви, псевдо або вигадане прізвище чи гасло і скільки років авторові, а в доданій закритій ковертi написати справжнє прізвище й псевдо, адресу, скільки років, де навчається або працює. 6. Для кожної групи призначається по три нагороди в 60, 40 і 20 дол. . 7. Жюрі Конкурсу складається з усіх членів Клюбу. 8. Конкурсові твори надсилати до 1-го травня 1983-го року на адресу: Літературно-мистецького клюбу ім. Василя Симоненка в Мельборні.

Ukrainian Literary Art Club c/o Dmytro Nytchenko, 36 Percy Street, Newport, Victoria 3015, Australia.

Українська Православна Катедра
св. Володимира в Ню Йорку, Н. Й.
160 Захід 82-га вул.

запрошує на

КОНЦЕРТ БАНДУРИСТОК
ім. Лесі Українки

під кер. **п-ні НІНИ ҐАЛІОН**

який відбудеться

в неділю, 21-го листопада 1982 року
після Служби Божої, о 1-ій год. дня
в парафіяльній залі.

Після Концерту —

СВЯТОЧНИЙ ОБІД у честь ДНЯ ПОДЯКИ

Запрошуємо Всіх на КОНЦЕРТ та ОБІД.

НАСТОЯТЕЛЬ та УПРАВА

У пам'ять Дорогих Приятелів:
Незабутньої і Найщирішої Приятельки
бл. п. Софії Трешневської,
яка ненадійно упокоїлась в Бозі 5-го жовтня 1982 р. в Україні,
Незабутньої
бл. п. Евгенії Храпливої,
бл. п. Наді Онишкевич
і бл. п. Іванка Масевича
на ЦЕРКВУ в ЛЮРДІ
зложила 70.00 долярів

Антоніна ЗВАДЮК

В четвер, 25-го листопада 1982 р., о год. 12-ій дня
відбудеться

ПОСВЯЧЕННЯ ПАМ'ЯТНИКА
НА МОГИЛІ
бл. п. д-ра мед.

ЯРОСЛАВА ВОЄВІДКИ

на українському православному цвинтарі св. Андрія
в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.
про що повідомляють:

ДРУЖИНА І ДІТИ

В глибокому смутку повідомляємо, що дня 16-го листопада 1982 року, по короткій і тяжкій недузі упокоївся в Бозі
наш Найдорожчий
СЛ. П.

ЮРІЙ ЛОПАТИНСЬКИЙ

ПАРАСТАС відбудеться в п'ятницю, 19-го листопада 1982 року, о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні Литвин і Литвин, 1600 Stuyvesant Avenue, Union, New Jersey.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ в суботу, 20 листопада 1982 р., о год. 8:30 р. з того ж заведення до церкви св. Ів. Хрестителя в Нюарку, Н. Дж., де буде відправлена СЛУЖБА БОЖА о год. 9:30 ранку, а звідси на український православний цвинтар св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Горем прибиті:
дружина — ЛІДІЯ АННА
племінниці:
ТЕТЯНА з ТЕРЛЕЦЬКИХ АНТОНОВИЧ з мужем ОМЕЛЯНОМ
ХРИСТИНА ВОЄВІДКА з дітьми ІГОРЕМ І МАРТОЮ, МОТРЕЮ І РОМАНОМ і внуками: КАТЕРИНОЮ, МІКОЮ І КОСТИКОМ
Ближча і дальша Родина в Америці і Канаді

ПОДЯКА
ДРУЖИНА ПОКІЙНОГО

д-ра ІВАНА ІВАНЦІВА

пересилає цією дорогою сердечну подяку Родині, Приятелям і Знайомим за молитви, співчуття й участь у похоронних обрядах Найдорожчого Її Мужа.

Дякую щиро всім, хто відвідував мого Мужа впродовж Його довгої і тяжкої недуги і приносив Йому розраду і забуття.

Щиро дякую лікарям Покійного, д-рові Хрептовському, д-рові Краснов і д-рові Харкевичеві за совісну медичну опіку. При цій нагоді невимовне спасибі цілій Рідні д-ра Харкевича за щоденну опіку, і медичну й усяку іншу гуманну поміч Покійному в найтяжчі хвилини Його життя.

Дякую дуже Всечеснішим і Високопреподобним Отцям катедрального храму св. о. Миколая, а особливо Преосвященному Владиці Іннокентієві, ЧСВВ за постійну духовну опіку, за відвідини й уділювання Святих Тайн Сповіді, Євхаристії та Оливопомазання.

Найсердечніша подяка Преосвященному Владиці Іннокентієві, ЧСВВ, о. прелатові Свищукові, гол. вікарієві о. Климчукові, Всч. о. А. Шагалі, ЧСВВ та о. крилошанинові й шамбелянові Білинському за участь у похоронах та звеличання того сумного обряду.

Щиросердечна подяка Преосвященному Владиці Іннокентієві, ЧСВВ за незвичайно теплі слова про Покійного після Заупокійної Служби Божої, а Всч. о. Шагалі, ЧСВВ за останнє прощання на цвинтарі.

Дякую дуже д-рові Ю. Грицелякові за прощання Покійного після Панахиди від Відділу УЛТПА, а д-рові С. Дудякові, сердечному Другові Покійного, за теолі й зворушливі прощальні слова від сім'ї і приятелів.

Рівнож моя щира подяка всім Членам хору „Славута" під орудою проф. Ю. Яримовича, що піснею звеличали той сумний обряд.

Сердечно дякую всім достойним Друзям Покійного, що несли домовину.

Дякую всій нашій Родині, Друзям і Знайомим за щедрі обдарування квітами та жертвами на Служби Божі, Семінарійний Фонд, український „Лікарський Вісник" і „Кенсер" інститут.

Накінець моя подяка похоронному заведенню Музика і Син за старанне переведення похорону, а ресторанові „Ґалан" за фахове влаштування тризни.

Нехай Милостивий Господь нагородить щедро всіх Вас своїми ласками за Ваші християнські почуття.

В глибокому смутку —

ДРУЖИНА

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ
нашого Дорогого МУЖА, БАТЬКА І ДІДА
бл. п.

д-ра ОСИПА БОЙКА

буде відслужена

ЗАУПОКІЙНА СВЯТА ЛІТУРГІЯ

20-го листопада 1982 р., о год.9-ій ранком в катедрі св. Йосафата в Торонто, Канада.

ПОДЯКА

Складаємо щиру подяку всім Приятелям, Краянам та Родині за віддання останньої прислуги Покійному, за участь у Панахидах та похороні, за молитви і вислови співчуття.

Зокрема дякуємо Преосвященнішому Владиці Кир Ізидорові Борецькому, Всечеснішим Отцям: о. д-рові Р. Данилякові, о. мґрові О. Ґошулякові, о. митратові І. Сиротинському, о. В. Шараневичеві, о. М. Байракові, о. К. Грицині за відслуження похоронних відправ.

Висловлюємо щиру подяку Дорогим Друзям та Шановним Промовцям за прощальні слова, усім Тим, які зложили на Служби Божі, які надіслали квіти та зложили пожертви на добродійні цілі.

„Суспільна праця довга, утяжлива,
зате ж плідна, та головно — вона
одна лиш може заповнить без дива
життя людини, бо вона одна
всіх сил, всіх дум, чуття, стремінь людини
жадає, їх вичерпує до дна".

Іван Франко

На ШЕВЧЕНКІВСЬКУ ФУНДАЦІЮ зложили:

по $100: Сенатор Павло Юзик, Йосиф Прокопишин (ам. дол.), Таня і Роман Мельники, Дана Бойко;
по $60: Сузір'я і товаришки;
по $50: Уляна Робертсон;
по $40: Родина Тарапацьких;
по $30: Український Студентський Клюб при Торонтонському Університеті, Б. Кальба, Мотря Ільницька і Михайло Марин;
по $25: Ольга і Микола Зацухні (ам. дол.), Ольга і Петро Кулиничі (ам. дол.), Орися і Роман Якубові, Анна і Омелян Качмарські (ам. дол.), А. Коморовський, Комітет Українців Канади — Відділ Торонто, О. Татомир, Орест Рудзік, З. Бачинська;
по $20: Л. В. Литвин, Я. Онищук, Ліда Коченаш, Бронислава Мельник, Квітка Кондрацька, Петро й Олена Глібовичі, Лариса Гвоздулич, Е. Паладійчук, Олександра й Роман Бенеші, З. Шкляр, В. Бучко, Іванна Левицька, Мирослав і Марія Бігуси, Лев Бабій, Віра й Ярослав Вергановські, Соня Витвицька і Таня Вандергейден, В. Стасів, Антін Зазуля, Анна Лучка;
по $10: Р. Романчукевич, Анна і Роман Бойцуни, Марія й Орест Кравці, Іван і Ольга Падики, О. В. Тронь, О. Закидальська, В. Гуляк, М. Серотюк, К. Павлюк, Ольга і Роман Кравці, Василь Папіж, Марія і Дмитро Попадинці, Віра Гуцуляк, П. Дунець, М. і І. Яремус, Іванна Мулькевич, М. Штогринець Городиська, Р. Колісник, Ольга Хоростіль, Ольга і Зенон Горечки, В. Мойсяк, Ольга Федейко, К. Медвідська, С. і Л. Левицькі, Марія Палишин, Ліґа Українських Католицьких Жінок при катедрі св. Йосафата, Віра Костецька, А. Держко, М. і С. Тушек, М. Теребенець, І. Мірецький, М. Горбань, Р. Явмяк, А. Желтвай, Роман Ващук;
по $3: М. Додяк;
по $2: Людмила Шанта.

На ФОНД ЕНЦИКЛОПЕДІЇ УКРАЇНОЗНАВСТВА НТШ зложили:

по $100: Роман Зазуля, Таня і Роман Мельники, Дана Бойко;
по $50: Роман Чолкан;
по $25: Ігор і Оксана Комарницькі, Богдан Миндюк, Українська Кредитова Спілка в Торонто, Ігор Бардин;
по $20: проф. д-р Юрій і Дарія Даревичі, Мирон і Ярослава Пастирі, Володимир і Марія Голубінські, Бронислава Мельник, Соня Марин і Нестор Макух;
по $15: Оспа Максимів;
по $10: інж. Омелян і Олександра Тарнавські, Ст. і Степанія Романці, Володимир і Марія Скорупські, інж. Василь Вацик, Нестор Микитин, М. і Г. Лукавецькі, Богдан і Іванка Яців, Іван і Галя Дичок, Пет і Майк Волпе, д-р Олекса Яворський, Василь Папіж, Нестор і Дарія Хабурські, Ольга Кравець, д-р Юліян і Надія Пелехи, мґр Євген Мастикаш, Андрій й Ольга Чорній, д-р Ярослав Кальба;
по $5: Тоня Горохович.

На КОМІТЕТ УКРАЇНЦІВ КАНАДИ зложили:

по $20: Зеня й Омелян Хабурські;
по $10: д-р і пані О. Сокольські, В. Молодецький.

Дружина — ГАЛИНА
Доньки: ТАНЯ МЕЛЬНИК з родиною і ДАНА БОЙКО

• *Книга це є Ваш друг і вчитель.*
• *Даруйте книгу Вашим друзям, знайомим при різних нагодах.*
• *Коли відвідуєте хворого, обов'язково подаруйте книгу.*
• *Читаючи книгу, Ви духово підноситесь.*

К. Шонк-Русич: „Історія українського мистецтва в ілюстраціях", у твердій обкл. ..... амер. $35.00
в м'якій обкл. амер. $25.00
К. Шонк-Русич: „Україна в листівках" у твердій обкл. $50.00
у м'якій обкл. $30.00
К. Шонк-Русич: „Дерев'яна різьба в Україні, твер. обк. $32.00
„Наш літопис", журнал-квартальник, число ..... $ 3.00
К. Шонк-Русич: „Золотництво Руси-України", в передплаті до 10-го грудня $20.00
(в американських долярах)

Писати:
K. SZONK-RUSYCH STUDIO (MUSEUM)
13 East 7th Street • New York, N.Y. 10003

ІСТОРИЧНИЙ АТЛАС УКРАЇНИ
ВИДАННЯ УКРАЇНСЬКОГО ІСТОРИЧНОГО ТОВАРИСТВА в АМЕРИЦІ *під ред. д-ра ЛЮБОМИРА ВИНАРА.*

Гарний дарунок на свята для молоді і старших. З пересилкою і забезпеченням в Америці $30.00, в Канаді й інших краях $32.00. Замовлення посилати за касовим чеком, або "money order" в американських долярах на:

UKRAINIAN HISTORICAL ATLAS
Selfreliance Federal Credit Union
2351 W. Chicago Avenue Chicago, Ill. 60622, U.S.A.

ЗМІНА АДРЕСИ

До Адміністрації „Свободи"
30 Montgomery Street ■ Jersey City, N.J. 07302
Прошу змінити мою адресу:
„Свободи" ☐ **„Українського Тижневика"** ☐
„Веселки" ☐
Моя СТАРА АДРЕСА була:
Число Відділу (якщо член УНС) .....
Ім'я і прізвище .....
Адреса .....
.....
Моя НОВА АДРЕСА така:
Ім'я і прізвище .....
Адреса .....
.....
На зміну адреси проситься
ОБОВ'ЯЗКОВО ДОЛУЧИТИ $1.00.

Треба підтримувати...

(Продовження зі стор. 2)

ти однозгідно і без жадних зайвих і потрібних полемік сорокову річницю постання несмертельної пам'яті Української Повстанської Армії, як доказ непохитної волі українського народу відновити і закріпити свою державну суверенність". Треба вважати, що цей заклик (чи хто прихильно, чи ні, ставиться до ДЦ УНР або його окремих діячів) був оправданий і добрий. Проте, за цим закликом не пішли всі наші течії.

Провід Українських Націоналістів (ПУН) закликав до виявлення загальнонаціональної солідарности в справі 60-ліття примусового створення Совєтського Союзу і до відбуття спільними силами відповідних протестаційних акцій. Чи хтось позитивно чи негативно ставиться до ПУН і його політичної діяльности, але треба об'єктивно визнати, що почин цей добрий. Отже, не можна його відкидати тільки тому, що цей почин належить „не нам".

Президент Реґен проголосив день вшанування Української Гельсінкської Групи. Закордонне Представництво Української Гельсінкської Групи створило Діловий комітет для відзначення і використання проклямованого американським Президентом Дня Української Гельсінкської Групи. Незалежно від того, як хто ставиться до всіх потягнень Закордонного Представництва УГГ чи його окремих осіб, треба ствердити, що це добрий почин, добра ініціятива, а тому треба її підтримати.

Ми подали кілька прикладів добрих, на нашу думку, починів. Їх напевно було, є і буде ще більше. Якби ми прийняли засаду підтримування усіх добрих починів, незалежно від кого вони виходять, то може це започаткувало б українські спільні акції, говорення і навіть діяння спільними, загальноукраїнськими силами. А з цього може витворився б такий згідливий „клімат" поміж тепер часто розсвареними між собою українцями, що це (може) довело б у майбутньому до привернення захитаної громадської консолідації, а може колись і до створення політичної консолідації. Справ для української політичної дії є так багато, що для всіх буде місце брати в них участь. А з цього скористали б ми всі, а насамперед поневолена наша батьківщина, Україна.

Трохи про...

(Продовження зі стор. 2)

поняття не має, що то є „соціяльне замовлення" та соціялістичне змагання, в результаті яких і творяться шедеври в стилі соцреалізму. Тут письменник один, як палець мучиться з своїми проблемами, а там усі в жмені, в колективі. І дружньо змагаються один з поодинці і гуртом, невпинно, з малими перервами від одної дати до другої, перепочиваючи, щоб набрати духу для нових злетів увись. Тільки те й роблять, що змагаються доярки та сталевари за додаткові тонни, начальство за додаткові ордени та медалі, а поети...

Власне, з ким і за що змагатися поетам? Кого доганяти? З ким боротися? Правда, один поет розкабанів, що всі казали, — особисто він по салу й м'ясу вже дігнав Америку.

Але без жартів говорячи, якщо справді поети поставлять перед собою запитання, — за що змагатися і з ким боротися, вони повинні б сказати:

Боротися з рабською покірністю. За свободу думки. Як Микола Руденко, Олесь Бердник, Василь Стус...

КОЛИ ПОДОРОЖУЄТЕ:
• АВТОМ власним або чужим
• АВТОБУСОМ
• ПОЇЗДОМ
• ЛІТАКОМ
• чи КОРАБЛЕМ
всюди і завжди хоронить Вас
акцидентова грамота УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ!

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!

Значуща...

(Закінчення зі стор. 2)

цим уже роздумувала. Іноді в мою душу в'ідається така порожнеча, що мучуся, плачу, але вже важко відійти від цього способу життя. І не вмію, і витривалости ніякої... Ми бунтуємося, тільки виходить, що наші зусилля даремні. Бо хіба ми, перекресливши деякі давні поняття, витворили на тому місці щось добре і корисне? Скажи, куди нам іти, Марку?

— Питаєш, Каміле, куди тобі дорога? Кажу ще раз: з нами йди, тільки усякий хміль і „грес" закинь".

Проте, не зважаючи на хвилини щирої сповіді Камілі перед Марком (який, вочевидь, дуже їй сподобався), Каміля в українське середовище не пішла. Натомість зблизилася з музикантом-негром, і вони вдвійку розважали публіку в нічних ресторанах: негр музичив, а Дженні танцювала. Поваб гіппівських кличів не зустрічав в її душі міцної протидії, бо не мала змалку належного виховання.

Ми розглянули розмірно більші сюжетні твори книги „Дзеркала" — йшлося бо в першу чергу про те, що́ сказала авторка своїм читачам. Але в творах красного письменства важливим є також як сказано?

І тут треба признати, що мало, таки дуже мало появилося українських книжок за останнє п'ятиріччя поза батьківщиною, які могли б конкурувати з „Дзеркалами" під оглядом поетичного мовостилю. Особливо ця поетичність полонить читача в творах-мініятюрах: етюдах, шкіцах, невеличких нарисах. Ось як взірець візьмемо „А голубінь за ними" (Стор. 131).

Картина світанку:

„Спершу небо було синє-синє, а тоді зайнялося срібними дзвониками і на землю послався журавлиний гомін. Дзвеніло небо, прокидалась земля...

Квіти спали, а зорі вже танули, йшли до Бога.

Вітер вийшов по сонце. Воно хвилину ще вагалося, а тоді обережно поглянуло на землю і труснуло золотом. І все проясніло: величалися кущі й дерева, травинки вузенькими долонями „зганяли з очей сон" (Стор. 191)

„Не віщував цей ранок, цей „бенкет природи", що людям передстоять трагічні дні, які відірвуть сина від матері і чоловіка від улюбленої дружини. Але вони, ці трагічні дні, зблизилися, і картину природи авторка малює вже іншими фарбами. Але як же виразно, проймаючими штрихами!

„Тиша і темінь спряглися водно. Вітер зірвав з дерева кілька листків і поніс у зловісну височінь. Ясним крилом майнула блискавка і пролунав грім. А за ним густо залопотів дощ і загуркотіли княжі владні громи з Бескида на Бескид ... Летіли блискавки і запалювали на водах летючі свічі..." (Стор. 192).

Лаконізм, уривчастість фрази з промовистими павзами; а поруч розгорнені, яскраві метафори, влучні соковиті порівняння — такі питоменні особливості стилю авторки. Якщо шукати подібностей у попередників, то пригадуються такі визнані класики нашої літератури як Ольга Кобилянська і Василь Стефаник. Є це імпозантне, об'ємне річище, бо в ньому й Архип Тесленко і передчасно загинулий від ворожої кулі Григорій Косинка, що розвивався на першорядного новеліста, і чимало інших.

Книгу „Дзеркала" щиро радимо прочитати „старому і малому": вона дає добру поживу розумові й серцю української людини. Видана гарно, в твердій чепурній обкладці, на доброму папері і лише з двома-трьома коректорськими недоглядами. Видало видавництво „Свобода"; тираж і ціну не зазначено; обкладинка портрет авторки й мистецьке оформлення заголовків у тексті — мистця Любослава Гуцалюка.

НОВА УКРАЇНСЬКА ПЛАТІВКА!

БАНДУРИСТ ВІРТУОЗ ВІКТОР МІШАЛОВ З АВСТРАЛІЇ

Замовляйте:
YEVSHAN RECORDS
3207 Beaubien E.
Montreal, Que., Canada
H1Y 1H6

Можна набути в українських крамницях.

Приймаємо поштові замовлення. Висилайте $8.98 (чек/моні ордер) від платівки — тейп плюс $1.00 за пересилку.

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ТЕОДОР КАРП, член УНС Відд. 146-го ім. Івана Франка у Воррені, Міч., помер 18-го травня 1982 року на 87-му році життя. Нар. 1894 року в Україні. Членом УНС став 1933 р. Залишив у смутку дружину Анастазію, дочку Галину, синів Василя і Стефана, та ближчу і дальшу родину. Похорон відбувся 22-го травня 1982 року на цвинтарі Святого Гробу в Савтфілді, Міч.

Вічна Йому Пам'ять!
Секретар.

МИХАЙЛО Н.КУЦАН, член УНС Відд. 378 ім. св. Миколая у Вудбайні, Н.Дж., помер 22-го липня 1982 року на 63-му році життя. Нар. 11-го листопада 1918 року в Клівленді, Огайо. Членом УНС став 1936 року. Залишив у смутку дружину Єлисавету, синів Івана, Йосипа, Михайла, Данила, Миколу, Вілліяма, Павла і Тоні, дочку Каролин. Похорон відбувся 26-го липня 1982 року на цвинтарі Св. Марії у Факс Чейсі, Па.

Вічна Йому Пам'ять!
Секретар.

СТЕФАН СИЛЬВЕСТРУК, член УНС Відд. 377 ім. Св. Василія Великого в Ст. Пітерсбурзі, Фла., помер 17-го серпня 1982 року на 72-му році життя. Нар. 1911 року в Лопатині, Україна. Членом УНС став в 1950 році. Залишив у смутку дружину Софію, доньку Олю Захарій з мужем Володимиром, доньку Зеню Серафин з мужем Олесем та семеро внуків. Похорон відбувся 21-го серпня 1982 року на цвинтарі Св. Гробу в Савтфілді, Міч.

Вічна Йому Пам'ять!
Осипа Михайленко, секр.

АНАСТАЗІЯ ЛОПУШАНСЬКА, член УНС Відд. 274-го ім. свв. Петра і Павла в Янгставні, Огайо, померла 21-го вересня 1982 року на 88-му році життя. Членом УНС стала в 1925 році. Залишила в смутку дочок Анну Лабаш, Катерину Дікан, синів Івана, Миколу і Луїса. Похорон відбувся 24-го вересня 1982 року на цвинтарі свв. Петра і Паала в Янгставні, Огайо.

Вічна Їй Пам'ять!
Гелен Сенедяк, секр.

ГОРПИНА СКОРОПАД, член УНС Відд. 125-го ім. Благовіщення П.Д.М. в Чикаго, Ілл., померла 5-го жовтня 1982 року на 89-му році життя. Нар. 1893 року. Залишила в смутку сина Володимира з дружиною Моллі, сина Степана з дружиною Аліс і двоє внуків. Похорон відбувся 7-го жовтня 1982 року на цвинтарі св. Миколая в Парк Ридж, Ілл.

Вічна Їй Пам'ять!
Гльорія Пашен, секр.

ОНУФРІЙ БАНДАС, член УНС Відд. 387-го Т-ва „Любов" в Виллимантику, Конн., помер 4-го вересня 1982 року на 89-му році життя. Нар. 1893 року в Україні. Членом УНС став в 1942 році. Залишив у смутку дочку Евелину, сина Миколу, внуків і ближчу і дальшу родину. Похорон відбувся 9-го вересня 1982 року на Новому Цвинтарі у Виллимантику, Конн.

Вічна Йому Пам'ять!
Ірена Олійник, секр.

ПЕТРО ГУЛИК, член УНС Відд. 230-го ім. св. Івана Хрестителя в Янгставні, Огайо, помер 2-го жовтня 1982 року на 64-му році життя. Нар. 1918 року в Янгставні, Огайо. Членом УНС став 1949 року. Залишив у смутку дружину Софію, сина д-ра Петра Гулика, сестру Марію і чотирьох внуків. Похорон відбувся 5-го жовтня 1982 року на цвинтарі „Кальварія в Янгставні, Огайо.

Вічна Йому Пам'ять!
Петро Ліщак, секр.

АННА СТАСЮК, член УНС Відд. 361-го Т-ва „Дністер в Ню Йорку, Н.Й., померла 6-го вересня 1982 року на 87-му році життя. Нар. 6-го вересня 1893 року в Україні. Членом УНС стала в 1950 році. Залишила в смутку сина Володимира. Похорон відбувся 9-го вересня 1982 року на цвинтарі „Мт. Олівет" в Маспет, Н.Й.

Вічна Їй Пам'ять!
С.Чума, секр.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 21-го ЛИСТОПАДА 1982 р.

Кліфтон, Н. Дж. Місячні збори Т-ва ім. Т. Шевченка 64-ий Відд., о год. 1-3-ій по пол. в залі церкви Св. Марії, Washington St. у Кліфтоні. Проситься всіх на збори. — Ів. Бурний, секр.

Рочестер, Н. Й. Місячні збори Б-ва св. Йосафата 217-ий Відд., о год. 2-ій по пол. в церковній залі св. Йосафата із звичайним порядком нарад. Проситься чл. прибути і вирівняти залеглі вкладки. — Ст. Васьків, предс., Т. Кубарич, фін. секр., Ст. Мартинюк, касир. Катерина Марґолич і Ст. Приймак — чл. Управи.

Пассейк, Н. Дж. Місячні збори Т-ва ім. Т. Шевченка 42-ий Відд., о год. 2-ій по пол. в УНДомі при 237 Hope Avenue. Є важливі справи, просимо взяти численну участь. Приєднуйте нових чл. до УНСоюзу. — В. Марущак, рекр. секр.

СПЕЦІЯЛЬНА НАГОДА ДЛЯ ЧЛЕНІВ УНСОЮЗУ:
ПОДВОЇТЬ СВОЄ ЖИТТЬОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗ ЛІКАРСЬКИХ ОГЛЯДИН!

ХТО МОЖЕ ПОДВОЇТИ СВОЄ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ?
Всі теперішні члени УНСоюзу у віці 0 до 65 років.

ЯКИЙ ПЛЯН ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МОЖНА ВИБРАТИ?
У віці 0 до 60 років можна вибрати один із плянів життьового або вивінувального забезпечення.

У віці 61 до 65 років тільки грамоти на ціле життя кляси W.

ЯКІ ВКЛАДКИ ТРЕБА БУДЕ ПЛАТИТИ?
Висота вкладок за ці нові грамоти буде відповідна до вибраної кляси та теперішнього віку члена.

НА ЯКУ СУМУ МОЖНА НАБУТИ ГРАМОТУ?
На суму рівну теперішньому забезпеченню члена в УНСоюзі, або меншу. Мінімальна сума, що її можна набути, це $1,000.

ЧИ ТРЕБА ПРОХОДИТИ ЛІКАРСЬКІ ОГЛЯДИНИ?
Аплікації приймає Головна Канцелярія УНСоюзу без лікарських оглядин. Тільки у випадку ствердження недомагань чи недуги вона може зажадати доповнення аплікації вислідом лікарських оглядин.

Увага! З цієї нагоди можна скористати тільки до 31-го ГРУДНЯ 1982-го року

В справі цього забезпечення просимо звертатися до секретарів Відділів УНСоюзу. Коли бажаєте одержати аплікації та додаткові інформації про це забезпечення з Головної Канцелярії УНСоюзу, перешліть свою адресу (по-англійськи) до
UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION
P.O. Box 17 a ■ Jersey City, N.J. 07303

.....
(Ім'я та прізвище)
.....
(Число дому та вулиця)
.....
(Місцевість, стейт чи провінція, поштовий код)

Нема то, як на СОЮЗІВЦІ також і в ДЕНЬ ПОДЯКИ!

РОДИННИЙ ДЕНЬ ПОДЯКИ на СОЮЗІВЦІ

У „День Подяки", четвер, 25-го листопада 1982 року, год. 1-ша по пол.

СПЕЦІЯЛЬНИЙ ТРАДИЦІЙНИЙ СВЯТОЧНИЙ ОБІД

На спеціяльне замовлення ЦІЛИЙ ІНДИК для родини.

Обіди тільки на замовлення.

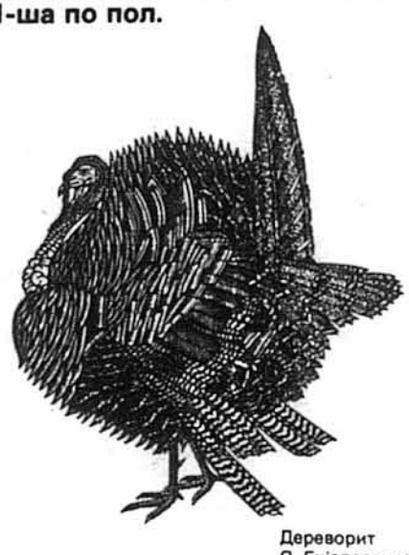

Дереворит Я. Гніздовського

В суботу, 27-го листопада 1982 р.
ЗАБАВА *при звуках Оркестри Аліка і Дорка*
Замовлення на ОБІД прошу слати на адресу:
UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION ESTATE
Kerhonkson, N.Y. 12446, або телефоном (914) 626-5641

● РІЗНЕ ●

ДЕРМАТОЛОГ
J. BARAL, M.D.
245 East 63rd Street
New York, N.Y.
Tel.: (212) 355-2828
Лікування всіх шкірних і венеричних хвороб, пересадження волосся.
Приймаємо тільки за попереднім домовленням. Говоримо також по-польськи і по-німецьки.
Приймаємо Medicare.

E. J. WOJTOWYCZ
БУДІВНИЧИЙ
виконує усяку столярську роботу, викінчує пивниці і піддашшя, дахи і оббиває хати, алюмінум сайдінг, і алюнінійові вікна. Помірковані ціни.
Тел.: (201) 399-3891

АДВОКАТИ
у справах еміграції міжнародного засягу, контракти.
Сертифікати праці, зелені картки замешкання, громадянство. Говоримо плинно по-англійськи, еспанськи, грецьки, югослав'янськи, італійськи і по-сіямськи, даром консультації, помірковані ціни. Ню Джерзі, Ню Йорк, Коннектікат, Греція і Тайленд. Ліцензований адвокат з дозволом формування бизнесу.
U.S.A. HELLAS INTERNATIONAL
208 Rolf Avenue
Palisades Park, N.J. 07650
(201) 944-2770-1
(24 години; 6 днів в тижні). 10 хвилин від George Washington Bridge.

● HELP WANTED ●

В заміну за легку
ДОМАШНЮ ПОМІЧ
дається окрему спальню, лазничку, харчі для жінки — побажано у віці 60-65 рр. Добрий дім, жінка може мати працю також в Ню Йорку.
(212) 724-9132

Пошукую **ЖІНКУ**
до опіки над старшою жінкою, в Квінсі, Ню Йорк. По ближчі інформації телефонувати по 6:30 веч. і цілий день в суботу.
(212) 426-9279

● FUNERAL DIRECTORS ●

Richard H. Burnadz
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
McNERNEY BURNADZ FUNERAL HOME
371 Lakeview Avenue
CLIFTON, N.J.
Phone: (201) 772-1880
R.H. Burnadz — J.J. McNerney Funeral Directors
Chapels available throughout the Metropolitan Area.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
КОНТРОЛЬОВАНА ТЕМПЕРАТУРА
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568